

ÅRSRAPPORT 2021
FOR
GRIMSTAD KIRKELIGE FELLESRÅD

10. mars 2022

11.1	Balanseregnskap for Gravstedsmidler	25
11.2	Driftsregnskap for Gravstedsmidler	26
12.	FINANSIERINGSANALYSE	27
12.1	Kapitalanvendelse i 2021	27
12.2	Kapitalanskaffelse i 2021	27
12.3	Sammendrag finansieringsanalyse	28
13.	MERVERDIAVGIFTSKOMPENSASJON TIL GRIMSTAD KOMMUNE	28
14.	SIGNATURER.....	29

normalår etter en nedstengning av aktiviteter og arrangementer som følge av pandemien (Covid 19). Les mer om dette i regnskapet på side 14.

I tillegg finansieres 1,6 årsverk med givertjeneste / gaver.

1.4 Kommunens finansielle ansvar for kirkelig virksomhet

Fra 1. januar 2021 erstatter trossamfunnsloven §14 kirkelovens §15 og beskriver kommunens økonomiske ansvar for kirken.

Her heter det at kommunen «... gir tilskudd til kirkens virksomhet totalt, herunder:

- tilskudd til bygging, vedlikehold og drift av kirkebygg
- sikre soknet tilfredsstillende bemanning ved gudstjenester og kirkelige handlinger
- tilstrekkelig administrativ hjelp
- tilskudd til kirkelig undervisning, diakoni og kirkemusikk

Fellesrådets budsjettforslag skal også omfatte utgifter til kirkelig undervisning, diakoni, kirkemusikk og andre kirkelige tiltak i soknene.

Utgiftsdekningen skal gi grunnlag for at det i soknene kan holdes de gudstjenester Biskopen forordner, at nødvendige kirkelige tjenester kan ytes, at arbeidsforholdene for de kirkelig tilsatte er tilfredsstillende og at menighetsråd og fellesråd har tilstrekkelig administrativ hjelp.

2. FELLESRÅDETS ØKONOMI

Den norske kirkes virksomhet i Grimstad omfatter menighetene i Eide, Fjære, Grimstad og Landvik samt de to menighetsbarnehagene Fevik og Østerhus. Driftsresultatet før finansposter for den kirkelige virksomheten (eksl. barnehagene) viser et underskudd på kr 633.009. Etter finansposter er underskuddet for 2021 kr 349.151. Regnskapet for 2020 viste regnskapet et overskudd på hhv. kr 215.913 og 527.995. Driftsinntektene gikk opp igjen etter et vanskelig år 2020. Driftsinntektene økte totalt med kr 1.379.399 fra fjoråret. Brorparten av denne økningen knyttes til salgs- og utleieinntekter fra kirkegårdsdrift og utleie.

Lønnskostnadene gikk opp med 10,8 % fra året før. Dette knyttes til flere nytilsettinger og perioder med overlapping mellom tidligere ansatt og nytilsatt. Dette gjelder stillingene kirkeverge, driftsleder bygg- og kirkegårdsdrift og kateket/trosopplærer. Dette anses å være et forbigående tilfelle og det er forventet at 2022 blir et normalår.

Kjøpet av varer og tjenester økte med 8,6% i 2021, mot 5,8 % fra året før og utgjorde 5,4 mill. kr i 2021. Den største pådriveren for denne kostnadsøkningen kan tilskrives den enorme prisøkningen på materialer og annet bygningsmateriell vi opplevde første halvår 2021.

Arbeidet med ny gravplan for Grimstad kirkegård på Frivoll er i en avsluttende fase og ventes ferdigstilt sommeren 2022. Gravplanprosjektet, som ble igangsatt i 2014 og avsluttet i juni 2021, har tilført et stort antall nye gravplasser på eksisterende areal og har optimalisert utnyttelsen av kirkegårdene i Grimstad.

4.2 Kirker og kapeller

I forbindelse med utvidelsen av Fjære kirkegård er det opparbeidet nye parkeringsplasser og tusenårssted er oppgradert. Grimstad kirke er nymalt utvendig. Landvik kirke er også nymalt, og har samtidig fått ferdigstilt nytt undertak på hovedtaket. Fjære kirke har fått vannslukkeanlegg, taket med tredekket er ny-tjæret og flere kirkebenker har blitt renoveret. Det har også vært startet et arbeid med utvidelse av parkeringsplasser for Eide kirke og Østerhus arbeidskirke.

Prosjekteringen av parkering ved Eide kirke og Alvheim bedehus ble avsluttet i desember og lagt ut på anbud. Dette vil kunne gi 56 nye parkeringsplasser og doble dagens kapasitet. Etter planen vil de nye parkeringsplassene stå ferdig i mai 2022.

Det er også utredet ny løsning for kjøleanlegg i Grimstad kapell, da dagens tekniske innretning er gammel og moden for utskifting. Det er bevilget penger til prosjektet i 2022 fra kommunen og prosjektet planlegges slutført før sommeren 2022.

4.2.1. Innbrudd i kirkene

Oktober 2021 ble en dyster måned for Grimstad sokn og Fjære sokn. Dette hadde også stor innvirkning på alle stabene i Grimstad kirkelig fellesråd.

Grimstad kirke

Natt til 7. oktober var det innbrudd i Grimstad kirke. Vedkommende kom seg inn igjennom kjellerlemmen og opp i kirkeskipet. Foruten tyveri av lydutstyr, har vedkommende også vært i sakristiet og kuttet med kniv i to messehagler. Den ene fikk en så liten skade at den kunne settes i stand, mens den hvite var så ødelagt at den må erstattes. Det var også påtent noe i kjellerrommet (som slukket seg selv), som kunne utartet seg og gjort hele innbruddet vesentlig verre.

Fjære kirke

Kvelden 29. oktober ble en merkedag for både Fjære kirke, og kirke-Norge som helhet. Et innbrudd, med sterke innslag av både vandalisme og gravskjending var et faktum. Middelalderkirken fra 1150 kom i plutselig i medias fokus av helt andre grunner enn vi skulle ønske. Det var skadeverk av ulikt omfang på altertavle, talerstol, døpefont, benker, orgel og enkelt annet inventar. Vedkommende hadde også funnet veien ned i krypten og krenket gravfreden. Tilbake stod en preget stab, menighet og lokalbefolking.

Et stort arbeid med istandsetting ble iverksatt i samarbeid med Riksantikvaren og noen av Norges fremste håndverkere og konservatorer. Den 6. november var det en markering utenfor kirken, etter et privat initiativ. Mellom 300-400 mennesker stilte seg i ring rundt kirken og stemte i 'Deilig er jorden', med blant annet sokneprest Helge Spilling som

Den norske kirke har tre kontorsteder i Grimstad:

- Oddensenteret
- FMU-bygget ved Fjære kirke
- Fevik kirke

Kirkegårdsavdelingen består av Svend Solheim, Håvard Backe, Rune Skomedal, Erik Nielsen, Angelika Alsén (frem til 30.6.), Helge Flaath, Karen Andrea Hortemo (fødelspermisjon fra 31.12.), Ivar Bø, Anders Stand (fra 1.9.), Petter Torgersen (fra 1.6) og Tom Slåen L. Lilleholdt (fra 1.12.). Avdelingen skjøtter kirkegårder og kirkebygg i tillegg til kirketjenerfunksjonen. Leder for avdelingen var gravplass- og kirkebyggsjef Bjørn Undheim, frem til høsten 2021 når han gikk av med pensjon. Administrasjonsleder Nina M. Morterud overtok det overordnede ansvaret og styrer det daglige sammen med driftsleder for kirker og kirkegårder, Håvard Backe.

Kirkemusikken ivaretas av kantor Andrea Maini, kantor Torun Fløistad Rike, musikalsk leder Kirsti Pedersen Haugen og organist Geir Ivar Bjerkestrand.

I den kirkelige undervisningsstaben arbeider ungdomsarbeider Brit-Helen Finstad, menighetspedagogene Ingunn Metveit Olsen (1.1.-31.7), Geir Bjørknes Grande og Gunnar Edvard Nielsen Gundersen, Camilla Ørum (fra 1.8.) samt kateketene Kjell Olav Haugen (frem til 1.11.), Erling Hillesund og Ingunn Metveit Olsen (fra 1.8.).

Trygve Nordby Bergland er diakon for alle menighetene i Grimstad.

De fire menighetsrådene i Grimstad har en daglig leder for menighetens virksomhet. De daglige lederne, som også er sekretærer for menighetsrådene, er:

- ♦ Synnøve Espeland, (Grimstad)
- ♦ Ingvild Wangensteen Limm (Fjære)
- ♦ Gepke Robijns (Landvik og Eide)

I Fjære sokn er Helge Spilling sokneprest og Tore Laukvik kapellan med ansvar for Fevik. Hjalmar Bjerga er sokneprest i Grimstad og i Landvik og Eide sokn er Ørjan Kronheim sokneprest.

5.3 Arbeidsmiljø, arbeidsmiljøutvalg og likestilling

I henhold til arbeidsmiljøloven skal enhver bedrift arbeide systematisk for å tilrettelegge for et godt helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Målet er å forebygge ulykker, miljø- og helseskader for å skape trivsel på arbeidsplassen.

barnehagemiljø. Her er det fokus på barnets psykososiale miljø i barnehagen og innbefatter noen nye observasjonsteknikker, tiltaksplan og foreldresamarbeid.

Visjonen for barnehagen er: «Østerhus barnehage- et godt sted å lære og å være.» Hver dag er fokuset å skape en god og trygg barnehagehverdag for både store og små. Vi opplever at forholdene ligger godt til rette for å nå våre mål og ivareta barnehagens visjon.

Barnehagen har utvidet, kristen formålsparagraf, og fagstabben i Landvik menighet bidrar med eget opplegg rundt de kristne høytidene. Hver uke er det kristen samlingsstund. Her legges det vekt på formidling av kjente bibelhistorier gjennom dramatisering, flanellograf og høytlesning. Sanger med kristent budskap er også en del av barnehagens hverdag.

Fevik barnehage arbeider kontinuerlig med å være en god barnehage for barn og foresatte. Med dette menes at hvert enkelt barn skal bli sett, hørt og forstått. Vi har i tillegg dyktige og stabile medarbeidere som er en viktig faktor for å lykkes i arbeidet med å være en god barnehage. I Fevik barnehage fokuserer vi på voksenrollen i forhold til barna. Vi har et ønske om å være varme, sensitive og grensesettende voksne som gjør bruk av den «autoritative voksenstilen», som er den mest hensiktsmessige stilten i barnehagen. Dette bidrar til at barna får de best mulige vekst- og utviklingsmuligheter. I barnehageåret 2021/22 fortsetter satsingsområdene «Livsmestring og helse». Dette oppnås gjennom å arbeide med: Å få være en del av et fellesskap, trenere på sosial kompetanse og få gode erfaringer gjennom lek.

Fevik barnehage har utvidet kristen formålsparagraf, og fagstabben i Fjære menighet bidrar med aktiviteter rundt de kristne høytidene og samlinger i barnehagen. Menighetens musikalske leder har eget program en gang i måneden. Barnehagen har deltatt på en gudstjeneste i Fevik kirke.

Det arbeides med å gi barna gode vaner, holdninger og kunnskap når det gjelder kosthold, med særlig fokus på sunn mat, grønnsaker og frukt. Det er i den forbindelse inngått et samarbeid med Big catering om levering av lunch/middag en gang i uken og hjemmebakte brød.

7. ARBEIDSMILJØUTVALGET (AMU)

7.1 Organisering

Arbeidsmiljøutvalget består av seks medlemmer. Utvalget velger selv sin leder og sekretær. Vervene går på omgang mellom ansattes og arbeidsgivers representanter.

AMU hadde disse medlemmene våren 2021:

• Verneombud Karen Andrea Hortemo • Daglig leder Ingvild Wangensteen Limm	ansattes representant
ansattes representant |
|--|--|

7.4 Generell vurdering av status for enheten HMS-arbeid

AMU har vært i funksjon siden 2002. I 2004 vedtok Grimstad kirkelige fellesråd en HMS-bok etter forslag fra AMU. Denne ligger nå i vår digitale HMS-portal sammen med alle våre vedtatte HMS-planer. Våre ansatte har i tillegg fått tilgang til Personalhåndboka gjennom samme portal. Vernerunder blir gjennomført årlig, og det blir stadig iverksatt tiltak for å forbedre arbeidsplassene. Det er ikke registrert arbeidsulykker. Sikkerhetstiltakene er tilfredsstillende, og alle er opplært i disse. Arbeidsmiljøet anses å være godt. Etter de krav som settes i foreurensningslovens § 8, forurenser Grimstad kirkelig fellesråd ikke det ytre miljøet.

8. DRIFTSREGNSKAP

På neste side (side 14) presenteres driftsregnskapet for «den kirkelige delen» av virksomheten (ekskl. barnehagene).

Regnskapet er delt i fire avdelinger:

- Administrasjon
- Kirke
- Kirkegård
- Andre kirkelige formål

Kirkegårdsavdelingen forestår gravferdsforvaltningen, drift og vedlikehold av kirkegårdene og bygninger. Avdelingen har inntekter fra gravstells- og festeavtaler.

Avdelingen for «Andre kirkelige formål» omfatter arbeidet som utføres i menighetene innenfor kirkemusikk, diakoni og kirkelig undervisning. Avdelingen har et direkte statstilskudd til trosopplæring. Det kommunale tilskuddet til de kirkelige formålene er ført under avdeling «Administrasjon». Se også side 4 og 5 for kommentarer til regnskapstallene.

Sammendrag av driftsregnskapet for menighetsbarnehagene presenteres på side 15.

Driftsregnskapet for Grimstad kirkelige fellesråd *inkl. barnehagene* vises på side 16.

Regnskapstallene for 2020 er lagt inn i egen kolonne for sammenligningens skyld. For 2021 vises både regnskaps- og budsjettall.

8.2 Driftsregnskap for barmehagene

	Østerhus	Østerhus	Fevik	Fevik	Totalt	Totalt
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Driftinntekter:						
Fordeldebetaling	1 647 149	1 416 071	1 486 294	1 350 154	3 133 443	2 766 225
Offentlig tilskudd	8 682 586	8 956 683	7 417 995	7 924 681	16 100 581	16 881 364
Annen driftsinntekt	195 187	102 058			195 187	102 058
Sum driftsinntekter	10 524 922	10 474 812	8 904 289	9 274 835	19 429 211	19 749 647
Driftskostnader:						
Lønnskostnad	9 238 338	8 408 413	7 652 373	7 387 308	16 890 711	15 795 721
Andre driftskostnader	1 811 749	1 524 955	1 264 431	1 459 620	3 076 180	2 984 575
Sum driftskostnader	11 050 087	9 933 368	8 916 804	8 846 928	19 966 891	18 780 296
Driftsresultat	(525 165)	541 444	(12 515)	427 907	(537 680)	969 351
Finansinntekter:						
Renteinntekter	50 600	56 281	1 246	873	51 846	57 154
Arets resultat	(474 565)	597 725	(11 269)	428 780	(485 834)	1 026 505

9. BALANSEREGNSKAP

Balanseregnskapet er en oppstilling over fellesrådets eiendeler, gjeld og egenkapital/fond. Den inneholder også informasjon om kapitalanskaffelse og kapitalanvendelse.

Fellesrådets lån til menighetene er ved årsskiftet kr 550 000 (kr 730 000 i 2020). Restlån til kjøp av FMU-buss er kr 25 000. Restlån til Landvik menighet for å finansiere balansert ventilasjon i Østerhus arbeidskirke er kr 525 000. Dette lånet er rentefritt siden rentene dekkes av Staten gjennom Rentekompensasjonsordningen for kirkebygg.

I 2021 ble det investert i alt kr 6 502 000 (kr 8 577 000 i 2020). Den største investeringen i 2021 er maling og renovering av Grimstad kirke med nesten kr 1,9 mill., samt renovering av tak, og maling av Landvik kirke med nesten kr 1,7 mill. Ferdigstillelsen av nye Fjære kirkegård kostet i 2021 kr 1,1 mill.

Festeavtaler ved kirkegårdene inngås normalt for en tiårs periode. Tidligere praksis har vært å inntektsføre disse i det året avtalen inngår, selv om inntektene gjelder en fremtidig periode. I årets regnskap avsettes en del av årets festeinntekter i et eget fond. Hvert år tilbakeføres 10 % av fondets saldo og inntektsføres i driftsregnskapet.

I 2021 er fondet økt fra kr 2,06 mill. i begynnelsen av året til kr 2,3 mill. ved utgangen av året.

Balanseoppstilling presenteres på neste side. Alle tallene er oppgitt i tusen kroner.

Notene presenteres på side 19 - 22.

Note 4 Bruk av fond**Disposisjonsfond:**

Inngående balanse pr 01.01.21	5 015 302
Tilgang:	
Fellesrådet	-
Sum tilgang	-
Avgang :	
Underskudd Østerhus barnehage	(474 565)
Underskudd Fevik barnehage	(11 270)
Fellesrådet	-
Sum avgang	(485 835)
Utgående balanse pr 31.12.21	4 529 467

Bundne fond:

Inngående balanse pr 01.01.21	8 645 514
Avgang:	
Tjæring av tak, Fjære kirke	59 118
Antikvarisk restaurasjon Fjære kirke	160 965
Slukkeanlegg Fjære kirke	6 250
Oppussing kirkesal, projektor og lys- og alarmanlegg, Fevik kirke	232 679
Lysanlegg/innvendig renovering Grimstad kirke	306 029
Overflatebehandling Grimstad kirke	1 787 559
Innvendig renovering Landvik kirke	27 492
Klimaskallsikring Landvik kirke	1 634 579
Restaurering orgel, Eide kirke	30 000
Renovering Fjære kapell	27 492
Prosjekt oppretting kirkegårder	389 312
Renovering/nytt kontor driftsbygg Fjære	144 412
Ny kirkegård Fjære	1 056 870
Minnelund, prosjektering Grimstad kirkegård	115 463
Oppgradering driftsbygg Grimstad kirkegård	74 983
Dører Grimstad kapell	40 750
Parkeringsplass Eide	122 694
Fevik nye kirke	16 500
Kjøp av maskiner og utstyr, kirkegård	268 414
Trosopplæring/diakonalt sorgarbeid, bruk av avsatte midler	23 440
Bruk av lønnsfond	680 183
Sum avgang	7 205 184
Tilgang:	
Tilskudd fra kommunen til kirkegårdsutvidelse Fjære	1 400 000
Tilskudd klimaskallsikring (Riksantikvaren)	900 000
Tilsagn investeringstilskudd klimaskallsikring (fra kommunen)	1 400 000
Tilskudd fra kommunen kirkebygg, maskiner og utstyr	700 000
Tilskudd fra kommunen, overflatebehandling Grimstad kirke	2 650 000
Utdanningslegat overført fra kommunen (konfirmasjonsopplæring)	199 472
Testamentarisk gave, Fjære kirke	500 000
Ekstratilskudd fra Bispedømmet diakoni/trosopplæring	155 000
Sum tilgang	7 904 472
Utgående balanse pr. 31.12.21	9 344 802

10. INVESTERINGSREGNSKAP

Den største investeringen i 2021 er maling og renovering av Grimstad kirke med nesten kr 1,9 mill., samt renovering av tak, og maling av Landvik kirke med nesten kr 1,7 mill. Ferdigstillelsen av nye Fjære kirkegård kostet i 2021 kr 1,1 mill.

Navn	2021	2020	Note
Oppgradering bygg			
Fjære kirke	226 333	120 617	3
Fevik kirke	180 331	147 596	3
Grimstad kirke	1 887 337	163 475	3
Landvik kirke	1 662 071	60 537	3
Eide kirke	30 000		3
Fjære kapell	27 492		3
Driftsbygg Fjære	144 412		3
Grimstad kapell	40 750	37 772	3
Sum investeringer/vedlikehold	4 198 726	529 997	
Kirkegårdene:			
Fjære kirkegård	1 056 870	6 269 015	3
Grimstad kirkegård	579 758	781 524	3
Eide kirkegård	122 694		3
Sum kirkegårdene	1 759 322	7 050 539	
Diverse:			
Kjøp av maskiner/transportmidler	268 414	349 000	3
Teknisk utstyr bygninger	275 097	349 144	3
Instrumenter/lydanlegg kirker		278 028	3
Inventar		20 116	3
Sum diverse:	543 511	996 288	
Totale investeringer	6 501 559	8 576 824	
Betalt MVA som beholdes v/andre invest.	272 741	20 746	
Avsatt til bundet fond	6 150 000	9 670 000	
Sum investeringer og avsetninger	12 924 300	18 267 570	

Finansiering

Nedenfor vises hvordan investeringene og avsetningene på kr 12 924 300 er finansiert. Kommunen har bevilget et investeringstilskudd på 4,75 MNOK og fra fellesrådets bundne fond er det tilført 6,5 MNOK.

Netto endring i bundne fond i 2021 er -0,35 MNOK. Se spesifikasjon på neste side.

11.1 Balanseregnskap for Gravstedsmidler

Balanse pr. 31.12	2021	2020	2 019
Omløpsmidler			
Bank	1 198 450	1 183 322	1 246 829
Sum omløpsmidler	1 198 450	1 183 322	1 246 829
Egenkapital			
Gravstedsmidler kirkegårdene	(1 198 450)	(1 183 322)	(1 246 829)
Sum egenkapital	(1 198 450)	(1 183 322)	(1 246 829)
Sum egenkapital og gjeld	(1 198 450)	(1 183 322)	(1 246 829)

Forts. neste side

12. FINANSIERINGSANALYSE

Finansieringsanalyse er en regnskapsmessig oppstilling som viser hvordan kapital og likviditet er skaffet til veie, og hva denne er brukt til. For Grimstad kirkelige fellesråd er de viktigste kapitalkildene tilskudd fra stat og kommune, driftsoverskudd, finansinntekter, kapitaloverføring fra menighetene og ekstraordinære inntekter.

Kapitalen brukes først og fremst til investeringer, utlån til menighetene, økning av frie eller bundne fond eller nedbetaling av gjeld.

Finansieringsanalysen bygger bro mellom periodens resultatregnskap og endringer i balansen.

Tabellen nedenfor viser fellesrådets kapitalanskaffelse i 2021. Over drift er det i år underskudd, som tærer på kapitalen. Samtidig øker likviditeten (bankinnskudd og lavere kortsiktig gjeld). Dette er også på grunn av flere innbetalinger i slutten av året, for fremtidige kostnader eller investeringer. De største er testamentarisk gave til Fjære kirke, kr 500.000, ekstra midler fra bispedømme for diakoni, kr 140.000 og midler fra et nedlagt legat, til bruk i konfirmasjonsarbeidet på kr 200.000.

Grimstad kommune har tilført fellesrådet 7,2 MNOK til investeringsformål i 2021. Se note 4 for mer detaljert informasjon.

I alt er det anskaffet 8,9 MNOK i 2021. I 2020 var beløpet 12,564 MNOK.

12.1 Kapitalanwendung i 2021

Kapital anvendelse:

Driftsunderskudd i fellesrådets kirkelige virks	-633 000
Driftsunderskudd Østerhus barnehage	-525 000
Driftsunderskudd Fevik barnehage	-13 000
Årets investeringer iht note 4 (sum avgang)	7 205 000
Reduksjon i kortsiktige fordringer	169 000
KLP fond økning	121 000
Sum kapital anvendelse	6 324 000

12.2 Kapitalanskaffelse i 2021

Sum finansinntekter for fellesrådet	284 000
Sum finansinntekter barnehagene	52 000
Netto tilført kapital til fond for festeinntekter	232 000
Avdrag på busslån fra Fjære menighet	105 000
Avdrag på lån til ventilasjon i Østerhus arbeid	75 000
Kommunale tilskudd iht note 4	7 249 000
Testamentarisk gave iht note 4	500 000
Ekstra tilskudd fra Bispedømme, iht note 4	155 000
Økning i kortsiktig gjeld	224 000
Sum kapital anskaffelse	8 876 000

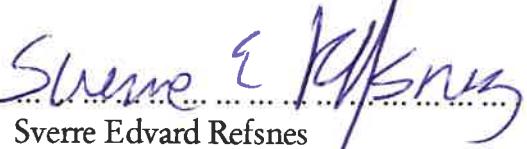
14. SIGNATURER

Grimstad, 11. mars 2022

Vidar Øvland

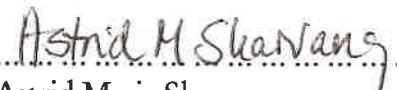

Kjell Hans Gilje

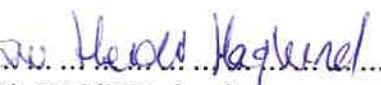

Dag Håkon Reitan

Sverre Edvard Refsnes

Tore Stalleland

Wenche Norgaard

Astrid Marie Skarvang

Siv Heidi Haglund

Trond Wirak

Steinar Floberg